

עין משפט
נר מצוה

[illegible]

רבינו גרשום

[illegible]

אהיה סלע יחיד אפי' כל שחוט
בו' מי רכינו הם סלע יחיד
היינו שיש לו שם לוי סלע פלוגי הלכך
אפי' הוי כל שהוא ואפי' באמצע השדה
אין נממד עמה וועד רומב רכינו הם
גברם שיש לו בית רומב וסבי איתא
בירושלמי וקאי אהא דלמארמין לעיל
משעין שאמרו בית ד' קנין והוא
א' שלא יהו מובלעין בפחות מה' קנין
משמעת פחות מחד' אפילו מובלעין
פחות פחות' נממד עמה והשתא
קאמר דאם היה סלע יחיד שהכל
סלע אחד אפילו לא יהא גדול אלא
בית רובע לניכא ד' קנין ואין
אחרים נמי שיהו משלימין לארבע
קנין אפילו הכי אין נממד עמה:
פחות

לֹא אֶת הָרֹבֶעַ בְּלִבְדָּהּ הוּא
לְהוֹ בֵּית כּוֹר סִתְמָא מְאִי תֵּא

ומפּרשׂים דאָר׳ ינאָם קאָי דאָקײַ לאַ
 וַתּוֹסֶס הָיָה בְּנֵיטִי אֲבָל בְּמִשְׁכּוֹנִים לֹא
 וַיִּשְׁתַּחֲוֶה אֲחִירֵי בְרִיתָא לְמִימַר דִּלְ הוּא
 יִסְרִי לִי הָאִי פִּירוּשׁא כְּלַם דִּמַּעַס
 שְׂפּוֹת מִי בִין גְּבוּהַ שְׁלֵשָׁה לְפָחוֹת מִגִּ'
 הַטֵּלַע קָטָן מִלֶּחֶר מִן חֲשִׁיבִין לִיֶּה כְּמוֹתוֹ
 אִם יֵה הַפֶּסֶק עֵפֶר מִלְתַּעַס וְזוֹתוֹ
 וְזוֹנָנוֹת מִלְתַּעַסוֹ מִן אֲזוּלִינַן כְּלַם
 בְּמִתּוֹם בְּמִתּוֹם אִי מוֹכֵר לָךְ שְׂדֵה שִׁישׁ
 שְׂדֵה בֵּית כּוֹר שְׁלֹם יִנְכֵה הַמוֹכֵר כִּפִּי הָאִי
 שְׂבִנְיָן אִכִּי שְׂפּוֹת מְכַדִּי אֲזוּלֵינַה חֲחִי
 דִּיעֵתֵי לִי לִלּוּקָה לְקוּטוֹת מִן אֲזוּלֵינַה
 וְכֹכֵה וְאִם יוֹמֵר מִחֲזִיר לִי וְאִם יוֹמֵר
 לְנִכּוֹת מִן הַדְּמִיס: הוֹסִיר **קִרְקֵט**
 וְאִם **אֲחִירֵי** לִי מוֹכֵר לְקוּטָה כִּי
 הִיכָא דִּלְיִ רִירוּהוּ לֵב בְּחֵזֶל הֵן חֲסִי
 וְשִׁין וְקִבּוּן וְתַמְחָה וְהוּא הוֹמִיר רוֹזִי
 לֵב אֲחִירֵי לֵב אֲמֵרָה בְּחֵזֶל וְלֹא הֵן חֲסִי
 דִּלְפִּי בְּמִתְרִיבָה מוּעֵטֵת חֲסִי בֵּית
 גִּבְיָהּ וְקִי גִבִּי שֶׁרִיר דִּלְפִּיֵּה לְגֵזֶל
 מִמִּדּוֹ שְׁהִמְחִילָה הוֹלֵכֵה לְפִי חֲשׁוֹנִין רוֹזִי
 בֵּיתוֹ כּוֹר וְאִפְּלִי הִרְעִינִן עֲזָנִן דְּמַסָּה
 שְׁלֹם הִזְלוּ לֹא נִכּוֹף אִם הַלּוּקָה
 אֲבָל אֲבָל אֲבָל בְּדִקְדִּימִי קִימִי שְׁלֹם
 בְּקִרְקֵט מוּעֵטֵת עֲזָנִן חֲשׁוֹנִין
 הִקְרַקְטָה עֲזָנִן שְׁחֵר מִן הִדִּין הוּא דִּמְמֵה
 הַמוֹכֵר לֹא מִן הִדִּין אֲלֵל מְקוּמָה חֲמִישִׁי
 אֲחִירֵי יִתֵּן מִן מְשָׁרֵה אֲחִירֵי: אִי גִרָה
 כֹּחַ דְּמוֹכֵר הוּא מְשׁוֹם לְדֵלֵל
 וְתַמְחָה יִתֵּר עַל וְקִבּוּן וְתַמְחָה דִּהִי
 קִמָּא וְכִלְתִּין (דף יא.) דִּשְׂדֵה חֲחִי
 עַד לֹא הוּא חֲחִי קֹדֶה רֹזִי: עֲקִיבָה
 וְלֵב כְּלַל יִעֲשֶׂה שְׂחָטוֹ ק' הָאִי
 שְׂחָטוֹ שְׂחָטוֹ שְׂחָטוֹ שְׂחָטוֹ שְׂחָטוֹ
 מִחֲמִילָה כְּלֵגָה וְלֵב אִי מִחֲמִילָה רוֹזִי
 בֵּית מִחֲמִילָה לְמַצִּין: וְאִם יִתֵּר
 דִּמְחִין מִחֲמִילָה אֲלֵל גַּם כֹּל הֵל' הֵל'
 בֵּית כּוֹר עֵפֶר **סַחֲמָא**. אִי מוֹכֵר
 מִי שְׂחָטָה לְמוֹכֵר בֵּית כּוֹר עֲדֵת
 אִי יוֹחִיר אִל לֵב חֲסִי הֵן יִתֵּר מִדִּי

בית כור פרק שביעי בבא בתרא

כשיר מהו כשורה מהו איצטדינ'ן מהו דרך
עקלתון מהו יתיקו תנא ואם היה סלע יחירי
אפי' כל שהוא אין נמדד עמה ואם היה סמוך
למצד אפי' כל שהוא אין נמדד עמה בעי רב
פפא מופסק עפר בינתים מהו יתיקו בעי רב אשי
עפר מלמטה וצונמא למעלה עפר מלמעלה
וצונמא מלמטה מהו יתיקו: **מתני'** יבית כור
עפר אני מוכר לך מדה בחבל פחת כל שהוא
יבנה הותר כל שהוא יחזיר ואם אמר כל חסר
הן יתר אפילו פחת רובע לסאה או הותר
רובע לסאה הגיעו יותר מכאן יעשה חשבון
מה הוא מחזיר לו מעות ואם רצה מחזיר
לו קרקע ולמה אמרו מחזיר לו מעות לייפות
כחו של מוכר שאם שייר בשדה בית
תשעה קבין יבנינה בית חצי קב וכדבריו ר'
עקיבא בית רובע מחזיר לו את הקרקע
מחזיר אלא את כל המותר: **גמ'** איבעיא
שמע בית כור עפר אני מוכר לך מדה בחבל
פחות

חות מיכן דמחמיתין דבזהו ארבע קבין דבעלי ואקוימנא
 שילי וקס"ד ה"מ בנמוכין מעשר' וגבוהין יותר משלש אכל
 גבה ויחיד קבין טעא אחד אפילו כל שאזא און נמדדין כלומר
 ארבע קבין מעלטיס גיבה ממוכסין היו און דממוכסין כעל
 וכלל וכלל אין ליישב אלא כמו שפירשנו: **מוספס עפר**. כל
 ד' למזר או לא ויהיה נמדד עמה: **עני רב אפי'**. אם התפלל
 און אומנא למעלה סמוך למזר אי נמי איפסא עפר מעט
 וגמדיין או לא למזל אומנא עיקר און נמדדין: **מחנני'**
 בו דין עיר עפר כמו שמודדין בזהו המחביל לא פחות ולא
 פחות והמקח קיים. ואע"ג דלמזר רבא ב' המוכר את הפסיו
 י ומוכח המס דמקח טעות היו ה"מ במטלטלין אכל קבין
 פ' הלזין הן חסר וכן יתר ומוכר ומי חסר ק"ל' כל כור
 דמחמיתין און אומנא לקרקעות ה"מ שמיכור לו בייקור יותר משת
 כל **שסוא**. על בית כור יחזיר למוכר. ולקמיה מפרש דמה
 עת מריבה ביניה בין עפר אי מוכר כל כך וכן קן חסר
 ויהי פלוגתא דרב נגס היא לקמיה וקד': **אפי' סיחא חסר**
 ע' לכל סאה הגיעו דכתיב ותר מחילה דריון לקמיה ליה בית
 טיובא לא דאס כן אחאי קאמר בית כור. וגממרא בעי הדי
 יתר מחי. והאי דקאמר אפי' סיחא רובע לפאה ולא קאמר
 אפי' מוכר כל כן חסר הן ויחיא קאמר רובע או
 קאמר דלא רובע לכל סאה דהוי להו בין הכל יתר מנ'
 ע' לכל סאה: יתר מיכן. יתר מרובע לכל סאה אם הוסיף
 ע' לקמן בנחמיתין ויחשב כמה הוסיף וכמה שזין לפי השב
 לקנות בשעת היקור גם אם הוסיף יכול לטעון איני רואה
 יתן כדלא המוכר שאם לא מוכר יחזיר לו לוקח מעות דה
 ב' שרזו הלכך כופין לא קנה לוקח אלא בית כור שהרי לו
 יחזיר לו קרקע שהרי לא קנה לוקח אלא בית כור שהרי לו
 ליוטת כמו של מוכר שלא יחא נפקד אוחו מיעוט קרקע ל
 מרובע לא שייך שום עשיית חשבון אלא יניכה לו בין הד
 סתין בסדר ההפשה **שאי שייך בדה"ט קבין** ו'. כלומר
 חזי ליה האי קרקע בפני עצמו שאילו הוה ביה בנאי מות
 וי' להו בין הכל ט' קבין או מחזיר לו את הקרקע ולא מעות
 שוב צ"ב קבין דמתנן לא את השדה עד שיאס דה"ט קבין ל'
 אומנא יתר רובע והשאה שמתנין ממחמ' ז' קבין ומחמל
 ב' יחזיר קרקע: **בגינה בית חלי קב**. דרובע לפאה היו מחמ
 ד' מחמל דחשיב בית יחזיר קרקע ודכרי' ר' עקיבא בפסר ק
 ע' גישה חשבון. בית רובע דחשיב גינה יחזיר קרקע
 ו'. במחמל וקד': פריך עלה ומתמרן לה ולא את המחמל כלבד
 ובעינן דבית כור היחמיתין הוא מחמיר דריון דליחא קרקע חסר
 ל' מהו דלא אמר ליה מדה בחביל ולא אמר ליה נמי הן
 ו' למנאם ולא מחיל מדי' עד דלמזר בפירוש הן חסר הן יתר
 מיכן ליה דמסתמא מחיל איניש רובע לפאה ומשום דליחא

רובע לכל סאה כדאמון לעיל ודיע חז"ל על ד' קבין ומחצה רובע אלא כשהוא להיכל דאמר ליה מדה בחבל אני מוט וזה קמביעא ליה היכא דאמר ליה

ויהי עפ"י שם ויערב וכשיגיע אלל הסלע
 יהיו עפ"י כל כך מה.
 וכל מרשום בעין שמי
 עמה: אילעטעדין: דלז
 מודרע עפ"י כמו שורה
 מהלס דרונה של עדה
 מפחרין עפ"י
 אילעטעדין מה.
 וכן עפ"י אחרון אחרון לא
 מודרע עפ"י כראשון:
 עקלטון: מה:

עקלתון { **סנה** **אם** **היה** **סלע**
יחידיו **כו'** **אממתי**
קיימא **ברייחא** **דקמתי**
[וכ:] פחות מיכן נמדדן עמה וקמתי על
שם היה סלע יחידיו חוק מן השדה
סמוך לשדה ובה לו המוכר להחמיל
למדוד משם אפי' אי היו ההוא סלע
כל שהוא דהו נטח מ' טפסיה הרכה
וקר מחרצעה סופסיה הרכה הכי אין
נמדדן עמה דלא בטיל לגבי שדה
אלא היכא דכי מובטל בחוק השדה
אכל כשהוא חוק מן השדה לא בטיל
לגבי שדה ולא מיעב' אי היחידים אלא
אכל אפי' אי היה בחוק השדה אלא
סמוך למחר אפי' כל שהוא אין נמדד
עמה אלא היכא דקמו מובטל בחצנע
שדה הוא המדקרו שדיר דלארעא
דגמליה ודבא דגמליה וגיוריה ודביתיה

פחדים זה' קצין אי נמי ברזש שדה
 וכו'ן פחות משלשה חז' בעינין מפורין
 ו' פתח פתח בזה' ג' א' כנטי' וכל
 יתר דמו ועוד ממין לז' שר' מילוק וכל
 הוא בינתיים כגון פחות מג' בין ההוא
 ויחור הפסק עשר בינתיים היו הפסק
 ועלה וזה גבוי' ג' בעומק המחשבה
 ו' עשר אי מוכר כל מדה **בחבל**.
 ו' פתח כל פסוק. שלא היה באותו
 ו' (ועל דף 5.) כל דבר שנמדה ושנמשך
 אל שייך דרך חזרה קדש לו לרענן
 ו' אי מוכר כל לפי מדה החבל ואם
 אבל היכה דמעיין או את זה את במדה
 ירעה מוכר יחזיר לו לוקח קרקע או
 יתר ולא אמר לו מדה בחבל דלית
 הקב לכל סאה הדינין לו רבעים דלית
 דקדמין קא דקמין קא חסר וכן יתר חסר
 דאמר ליה בית כור עשר סתמא ולא
 פתח ו' הגיון ומתנה לנור פלגישועין
 רובע עשרין דלע"א קצין אמוראי
 ו' לא הוה מחילה בפחות מכור כולו
עשה השבון. יחסא את כל היתה על
 שמכר את הבית כור וכו'ן שלא הוה
 מ' ביוקד' כל ק' דמפרש בגמרא (סע'
 מ' חמשים ו' ח' דמה יעשה המוכר
 ו' או אם ראה מוכר יחזיר לו לוקח
 אמרו להחזיר לו לוקח למור' מעות
 ו' ליה האי פורחא והאי עשה השבון
 דמיון דליכא ביה שדה עשרי ליכא
 דמחילתא ללוקח נתיין מעות המותר
 יעורר שדה כגון ששייר בבאי בית כור
 הסתמא חזי ליה האי קרקע קדימין לן
 ו' קצין חז' ולא את הגנה עד שיהא
 ו' מ' מחיל' ח' ומתנה או יתר עד'
 כמו רובע לסאה דשדה. יתר מרובע
 (סע' בית רובע דתי' רובע חז' סאה
 דבעיני וכו' עיקר ו' לשנות אחרים
 מחזירי ריבא דאמרין עשה השבון והיא
 בין הכל לא מחיל מדרי': **גב' איבעיא**
 ס' ק' יתר למדה בחבל דמעיין ליה
 פ' פתח כל שהוא יכנה ואם המור' כל
 ו' מתמין בשני דקדן קבע' לה:
 אלא

דין יגנה סאה הלכך (יחזיר לו) רובע ולא את הרובע
בא להחזיר מחזיר לו כל המותר שהוחזר יותר על הכ
ר פחות כל שהוא יגנה הוחזר כל שהוא יחזיר ואם
כך סתמא אני מוכר לך ולא הוכיח לא מדה בחבל

מסורת הש"ס

(א) כתובות דף נח. [לעיל יא.].
(ב) [אזי כעין רש"י].

הגהות הב"ח

(ב) תוספות ד"ה אם היה וכו' בית ארבע קבין והוא שמובלעין בחמשת קבין אבל נפחות מה' קבין אינו נמדד עמה חשמה נפחות

בין גרשום (המסד)

[illegible]

לא היה בתחום דבר חשוב ובו